N° 83. 1858.

# Bredasche Courant.

ZONDAG 17 OCTOBER.

## Frankrijk.

PARIJS, den 15den October.

Laatstleden Maandag heeft Keizer *Napoleon* Rheims bezocht. In de toespraken, waarmede Zijne Majesteit er door den aartsbisschop en door den maire verwelkomd is, werd herinnerd dat Frankrijks souvereinen van ouds in die stad gezalfd werden. Dit geeft den officielen *Moniteur* aanleiding tot eenige opmerkingen, strekkende ter beantwoording der bij velen welligt opgerezen vraag, waarom de tegenwoordige Keizer de zalving of kerkelijke wijding niet heeft ontvangen. De keizerlijke dynastie, zegt de *Moniteur*, is sedert lang door eene onuitwischbare zalving gewijd, te weten door den bijval der natie en door het edele bloed hetwelk op zoo vele slagvelden door hare aanhangers en verdedigers gestort is. Eene aldus gewijde dynastie, die op de toekomst en op het verledene beide steunt, behoeft geenszins, naar de meening van het officiele blad, eene nieuwe bron van kracht in overleveringen te zoeken.

— Het geschil tusschen Frankrijk en Portugal is, naar heden verzekerd wordt, vereffend. De *Charles Georges* zal teruggegeven en eene schadevergoeding, naar de uitspraak eener onzijdige Mogendheid, toegestaan worden.

Nader verneemt men dat de voorwaarden, gisteren tusschen den heer *de Paiva*, gezant van Portugal te Parijs, en graaf *Walewski* tot vereffening van het geschil over de *Charles Georges* vastgesteld, door den heer *de Paiva* in persoon naar Lissabon zullen worden overgebragt, volgens de deswege door hem van zijne Regering ontvangen bevelen. Die Portugesche Gezant is heden avond ten acht ure vertrokken. Reeds gisteren zijn de voorwaarden der schikking het Lissabonsch Kabinet per telegraaf medegedeeld.

— Algemeene verontwaardiging heeft in de geheele beschaafde wereld verwekt het wegvoeren van een kind van den Israeliet *Mortara* te Bologna door de onderhoorigen van den Paus, omdat dit kind gedoopt was en dus volgens de bestaande bepalingen niet langer bij de ouders verblijven mogt. De Fransche Regering heeft zich deze zaak aangetrokken en dienaangaande eene nota, doch in zeer gematigde bewoordingen, aan het Hof van Rome gerigt, waarin wordt aangedrongen op het nagaan van de zedelijke gevolgen voor den H. Stoel, wanneer het, te midden der negentiende eeuw, zijne goedkeuring hechtte aan den te Bologna bedreven geweld dadigen roof.

— Z. M. de Keizer heeft aan mevrouw de gravin *de Montijo*, moeder der Keizerin, een waarlijk keizerlijk geschenk gemaakt, namelijk het door haar bewoonde hotel, in de Champs-Elysées, 't welk vroeger werd aangekocht voor 2,300,000 fr. Met het terrein, sedert aangekocht, wordt de waarde van dit goed op vijf millioen geschat.

— Volgens particuliere brieven uit Spanje is alhier berigt ontvangen dat de consul van Frankrijk en die van Spanje te Tetuan, eene van de voornaamste steden van Marocco, door de Mohammedaansche bevolking vermoord zijn, terwijl de Engelsche consul ook in gevaar verkeerd had maar gelukkig ontkomen was. De toedragt der zaak is nog niet in bijzonderheden bekend; doch men vermoedt dat het een uitvloeisel is van den Mohammedaanschen godsdienstijver van gelijken aard als het onlangs te Dscheddah voorgevallen moordtooneel; en men verwacht dat Frankrijk en Spanje krachtige maatregelen zullen nemen om voor het gebeurde te Tetuan voldoening te bekomen, te meer daar Spanje zich ook reeds sedert lang te beklagen heeft over de bewoners der Moorsche Riffkust, welke de Spaansche nederzetting Melilla onophoudelijk verontrusten.

— Een berigt uit Madrid van den 7den dezer, afkomstig van de zijde der bewindslieden, zegt dat het gouvernement het plan heeft om op Fernando Po, een Spaansch eiland in de golf van Guinea, eene nederzetting te vestigen, en dat al wat tot bereiking van dat doel noodig is, »verlichte priesters, eenige zeemagt, en kiemen van handel en nijverheid", derwaarts zullen gezonden worden.

— Een telegram uit Madrid van den 11den dezer meldt dat het stoomschip *Vasco de Gama*, hetwelk onlangs met eene bezending priesters en ambtenaren naar de Spaansche bezittingen in Afrika is gezonden, op de Afrikaansche kust twee nog onbekende eilanden ontdekt, en daarvan in den naam der Koningin bezit genomen heeft.

— Een tragisch voorval maakt sedert 9 dezer te Milaan het onderwerp van alle gesprekken uit. Een jonge Siciliaan was, nu ruim twee jaren geleden, te Napels op eene der twee beroemde vioolspeelsters gezusters *Ferny* verliefd geworden, ging, den dag vóór haar vertrek uit die stad, den vader spreken en vroeg hem of hij in het huwelijk zijner dochter met een jong mensch die 20,000 francs inkomen had, zou bewilligen. De heer *Ferny* gaf zijne toestemming, mits zijne dochter ook de hare gaf. De Siciliaan nam afscheid en bewaarde twee jaren lang het stilzwijgen, waarna hij den heer *Ferny* schriftelijk vroeg of zijne gezindheid nog altijd onveranderd bleef. Die brief werd niet beantwoord, en intusschen kwam de vader met zijne dochters naar Milaan, om aldaar concerten te geven. Eenige dagen daarna meldde de minnaar zich aan en werd in het hôtel *della Bella Venesia* door den heer *Ferny* en zijne dochters ontvangen. *Virginie*, wie de jongeling zijne hulde bood, zeide zich daardoor zeer vereerd te achten, maar besloten te hebben niet te trouwen. »Is dit uw laatste woord?" vroeg de Siciliaan. »ja, mijnheer," antwoordde het meisje. Toen haalde de minnaar drie brieven te voorschijn, wierp die *Virginie* in den schoot, en trok daarna een ponjaard, die hij zich zelven zoo hevig in de borst stootte dat er geene hoop op levensbehoud voor hem meer schijnt te bestaan. Een der achtergelaten brieven was aan de politie te Milaan gerigt, welke hij zijn voornemen mededeelt, opdat niemand anders de schuld van zijnen dood dragen moge; de tweede behelsde zijnen uitersten wil, waarbij hij de helft van zijn vermogen aan *Virginie Ferny* vermaakt, en de derde was aan zijne moeder gerigt, om haar te zeggen dat hij zonder haar die hij beminde niet langer leven kon.

## Duitschland.

FRANKFORT, den 14den October.

Z. K. H. de Prins van Pruissen heeft den 9den dezer de volgende dagorder aan het leger uitgevaardigd:

»Ik maak bij deze aan het leger bekend, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft, mij bij Koninklijke order van den 7den dezer maand te bevelen, om tot aan Hoogstdeszelfs herstel het Koninklijk gezag als Regent uit te oefenen. Het leger heeft het in mijn bevel van 23 October des vorigen jaars uitgedrukte vertrouwen in allen opzigte geregtvaardigd. Ik betuig daarvoor aan hetzelve mijnen dank, en geef bij deze herhaaldelijk de vaste overtuiging te kennen, dat ook gedurende mijn Regentschap de houding des legers aan Z. M. den Koning reden zal opleveren, om aan hetzelve bij zijn volkomen herstel zijne Koninklijke genade en welwillendheid op nieuw te doen kennen."

— De Koning en de Koningin van Pruissen zijn den 13den dezer van Sans-Souci naar Meran in Tyrol vertrokken, alwaar zij gedurende den winter verblijf denken te houden.

— De Keizer van Rusland is den 3 dezer uit Warschau te Tsarskoselo teruggekeerd. De zeereis van den grootvorst *Konstantijn*, die op den 9 dezer bepaald was, is eenige dagen uitgesteld. Een ontdekt bedrog op groote schaal, ten nadeele van het Rijk, heeft den Keizer ten uiterste verstoord gemaakt, maar, uit aanmerking der personen van hoogen rang die in de zaak betrokken zijn, gelooft men dat de vervolging niet tot het uiterste zal worden gedreven. Uit door den heer *von Struve* gemaakte berekeningen moet het namelijk gebleken zijn dat de aangelegde spoorweg tusschen Petersburg en Moskou $88\frac{1}{2}$ wersten korter is dan altijd is opgegeven, waardoor de Staat, op welks kosten de weg is aangelegd, voor een bedrag van ongeveer 12 millioen roebels zou zijn misleid en benadeeld.

— Te Weenen ontvangen brieven uit Petersburg gewagen van eene zamenzwering tegen het leven van keizer *Alexander* die nog in tijds ontdekt is en de hoofdleiders waarvan onschadelijk gemaakt zouden zijn.

— De Russische Gouvernementsstad Orel is den 30 September nagenoeg geheel afgebrand. 500 huizen, pakhuizen, en eene groote menigte handelswaren werden de prooi der vlammen. Twee dagen vroeger had ook in de stad Liwny, in hetzelfde Gouvernement, een hevige brand 200 huizen en eene menigte handelswaren vernield.

— De jongste berigten uit Konstantinopel melden dat een grootheerlijk bevelschrift naar Bucharest en Jassy is afgezonden, waarbij de door de Parijsche conferentie gemaakte bepalingen tot nieuwe regeling van het bestuur der Vorstendommen uitgevaardigd en uitvoerbaar verklaard worden.

## Engeland.

LONDEN, den 14den October.

Sedert, nu ongeveer twintig jaren geleden, de *Syrius* de stoomvaart tusschen de oude en nieuwe wereld opende, zijn 13 stoombooten op de Atlantische Zee verongelukt, in slechts vier van welke gevallen al degenen die aan boord waren gered kunnen worden. Geen dier schipbreuken

heeft een grooter aantal slagtoffers gemaakt dan nu laatstelijk die van de *Austria*, door het op zee verbranden waarvan nagenoeg [illegible] menschen omgekomen zijn. Daarop volgt de *City of Glasgow*, van welk schip, dat 420 menschen aan boord had, nooit iets is vernomen.

De personen die bij het verbranden der stoomboot *Austria* het leven hebben behouden, zijn in Engeland aangekomen. Zoo heeft men nadere berigten omtrent die ramp ontvangen. Omstandige verhalen daarvan worden door de Engelsche dagbladen medegedeeld; zij zijn vol van die akeligheden, waarmede zoodanige zeerampen vergezeld plegen te gaan. Naar eene in de Londensche *Shipping Gazette* voorkomende opgave zijn bij het vergelukken der bedoelde dertien stoombooten te zamen minstens 2662 menschen omgekomen, en bedraagt de waarde der verloren gegane schepen en ladingen te zamen minstens zes en twintig en een half millioen gulden.

Omtrent den brand van de *Austria* schrijft een ooggetuige aan de *New-York Herald* eenige bijzonderheden, waaraan wij het volgende ontleenen: Den 13 des namiddags ten 2½ ure zag men plotseling een dikke rook van het tusschendek van het schip opstijgen. Te gelijker tijd werd het vaartuig op de helft zijner snelheid gebragt; zoo bleef het voortgaan tot de ontploffing van de kruidkamer, zoodat men vermoedt, dat de machinisten dadelijk gestikt zijn. Weldra sloegen de vlammen uit de zijluiken, en het schip voor den wind zijnde, namen zij met schrikbarende snelheid toe. Twee booten werden uitgelaten, waarvan de eene verbrijzeld werd, en een andere, te vol geladen, zonk, op drie na, met allen die er in waren. De meeste passagiers der eerste en velen der tweede klasse bevonden zich op het achterdek, een aantal dat zich in hunne kajuit bevond moet daarin gestikt zijn, even als eenige heeren in de rookzaal. De stuurman had het roer verlaten en het schip was dus aan wind en golven overgelaten; de vlammen woedden met verdubbelde hevigheid en het gedrang was zoo groot, dat niemand bij het roer kon komen om de zijde van het schip in den wind te wenden. Het vernielend element naderde weldra de passagiers zoozeer, dat verscheidene zich in zee stortten. Een hartverscheurend tooneel leverde het verdek op; deze liepen als razend heen en weer; genen stonden geheel verstijfd van schrik; mannen zochten hunne gaden; vrouwen hare echtgenooten; moeders jammerden om hare kinderen; velen schreeuwden, dat men hen moest redden; slechts zeer weinigen behielden hunne tegenwoordigheid van geest. Bloedverwanten zag men elkaar omhelzen en zich in zee storten; twee zusters verdwenen in de diepte van den Oceaan, den laatsten kus elkaar op de lippen drukkende. Een Hongaar liet eerst zijne vrouw in zee springen, en haar volgen door zes zijner kinderen, na hun zijn zegen te hebben gegeven, en sprong toen zelf met het zevende, eene zuigeling, in de armen, van het dek. Vele anderen deden als zij, en na anderhalf uur was niemand meer op het achterdek te zien. Ten 7½ ure werden ruim 67 personen door een Fransch vaartuig gered. Tegen den morgen kwam ook een Noorweegsch vaartuig bij het schip en zond eene boot uit, die nog enkele personen kan gered hebben.

— Het bevestigt zich dat het vervoer der brievenmaal tusschen Engeland en Australie over Suez door de *Peninsular and Oriental Company* aangenomen is. Het door haar bedongen subsidie uit de schatkist moet, naar verzekerd wordt, nagenoeg 185,000 ponden sterling bedragen.

## Nederland.

BREDA, den [illegible] October.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Donderdag zijn ingekomen de navolgende wetsontwerpen, als: een tot vaststelling van bepalingen omtrent het gebruik van spoorwegen; een tot vaststelling der begrooting van de Landsdrukkerij voor de dienst van 1859; een tot bekrachtiging van eenige artikelen der verleende concessie tot aanleg en exploitatie van den Noorderspoorweg; een tot aankoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld; een tot regeling van het fonds voortspruitende uit koopprijzen van domeinen; een tot goedkeuring van artikelen der overeenkomst met Belgie, tot wering van den nadruk van wetenschappelijke en letterkundige werken.

De Commissie voor de Verzoekschriften heeft omtrent onderscheidene in hare handen gestelde adressen rapporten uitgebragt, met welker conclusien, strekkende om die stukken ter griffie te deponeren, de Vergadering zich achtereenvolgens vereenigd heeft.

— Men verneemt, dat eerstdaags aan de Staten-Generaal zal worden aangeboden een wetsontwerp tot bekrachtiging van de voorloopige concessie, aan de heeren *Sloet* en *Reuchlin* verleend, tot den aanleg van de Noordelijke spoorwegen, en men verwacht, dat bij die gelegenheid, gelijk reeds vroeger werd gemeld, eene mededeeling omtrent de zuidelijke spoorwegen zal worden gedaan.

— Bij Koninklijke boodschap van 21 September jl. is aan de Tweede Kamer ingediend een ontwerp van wet tot herziening van het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer. In het nieuw voorgedragen tarief wordt vastgehouden aan het beginsel dat een zeer groot getal voorwerpen, die thans aan verschillende regten onderhevig zijn, aan een en hetzelfde regt worden onderworpen; dat als maximum 5 per cent zou beloopen. Het tarief is in zijne gansche uitgebreidheid herzien. De lijst der vrijdommen van invoerregt is aanmerkelijk uitgebreid, terwijl sommige invoerregten uit het vroeger ontwerp nog aanzienlijk zijn verminderd. De Regering mag echter daarmede niet verder gaan dan wordt voorgesteld, omdat zij eene opbrengst van drie millioen wenscht te behouden. Wat de uitvoerregten betreft, deze zijn alleen behouden op beenderen, rundvee en lompen. — De opcenten op alle regten worden afgeschaft. Eindelijk heeft de Regering gemeend aan den wensch tot verlaging van het registratieregt der zeebrieven van 4 op 1 per cent der waarde te kunnen voldoen.

— Gisteren hebben de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal een aanvang gemaakt met het onderzoek van de ontwerpen van wet nopens de belastingen. Nog vele andere ontwerpen zullen achtervolgens in de afdeelingen worden onderzocht, voor dat de openbare beraadslagingen zullen aanvangen. Des avonds komen de commissien van rapporteurs bijeen tot het opmaken der voorloopige verslagen over de ontwerpen die in de secties onderzocht zijn, waaronder dat tot herziening der tabel nopens de verdeeling van het Rijk in [illegible]. Men verwacht dat die voorloopige verslagen spoedig aan de Regering zullen worden kenbaar gemaakt, zoodat die dan met spoed hare antwoorden in gereedheid brengen zal. Naar men verzekert zou de meerderheid der leden, die in de afdeelingen aan het onderzoek der begrooting van oorlog hebben deel genomen, zich tegen het hooge cijfer van dat hoofdstuk hebben verklaard, terwijl anderen, die minder bezwaar in het cijfer hadden, zich niet konden vereenigen met het aan te nemen stelsel, zoo als het door den Minister in zijne memorie van toelichting is ontwikkeld.

— Blijkens eene van wege het Departement van Financien gedane mededeeling over de opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) gedurende de maand September, heeft die bedragen ƒ 5,286,315.60⁵ tegen ƒ 5,478,817.19; en over de negen maanden van 1858 ƒ 42,459,748.83⁵ tegen ƒ 41,342,549. 94, terwijl de raming dezer negen maanden is geweest ƒ 41,654,421. 96.

— Ten aanzien van het thans te Willemsoord vereenigde oefeningseskader, waarvan de zeildag op den 23 dezer is bepaald, deelt het *Dagblad van 's Gravenhage* het volgende mede: Het eskader is bestemd om eenigen tijd te kruisen in den Noord-Atlantischen Oceaan, tusschen Madeira en de Kanarische Eilanden en daarna te Cadix binnen te vallen, ten einde zich aldaar van victualie en behoeften te voorzien, en nadere bevelen te ontvangen. Het is zamengesteld uit: Zr. Ms. fregatten met stoomvermogen *Evertsen*, van 51 stukken geschut, stoomwerktuigen 400 paardenkracht en 520 man equipage. De *Admiraal van Wassenaer*, van 45 stukken geschut, 300 paardenkracht en 460 man equipage. Zr. Ms. schroefstoomschepen der 2de kl., *de Citadel van Antwerpen* en *de Vice-Admiraal Koopman*, ieder van 12 stukken geschut, 250 paardenkracht en 150 man equipage, en het schroefstoomschip der 4de kl. *Vesuvius*, van 8 stukken geschut, 119 paardenkracht en 80 man equipage. De schout-bij-nacht *F. X. R. 't Hooft* is met het bevel over gemeld eskader belast, en de luitenant ter zee 1ste kl. *A. Scholborgh* tot zijnen adjudant benoemd.

— Het in de vorige maand met de heerlijkheid van Tilburg aan den aannemer *van der Made* verkochte kasteel, vroeger de eigendom der graven *van Hoogendorp van Hofwegen*, zal dezer dagen weder in publieke veiling worden gebragt, om voor afbraak te worden verkocht. Het was het laatste dat in Tilburg aan vorige meer ridderlijke dagen herinnerde.

— Laatstleden Dingsdag avond aanvaardde de hooggeschatte beeldhouwer ridder *J. A. van der Ven* zijne betrekking als directeur der Koninklijke school voor nuttige en beeldende kunsten te 's Hertogenbosch op plegtige wijze, bij welke gelegenheid het bestuur, de leeraars en leerlingen dier school wedijverden om dien avond regt feestelijk en voor den nieuwen directeur eervol te maken. Onderanderen werd eene feestcantate, door den heer *van Paeschen* op de woorden van den heer *Bouwman* gecomponeerd, op loffelijke wijze uitgevoerd.

— Naar men verneemt, heeft de hoofdcommissie tot de zaken der Israelieten hier te lande, naar aanleiding van een bij haar ontvangen schrijven van het hoofdbestuur des Israelitischen Genootschaps in Groot-Brittanie, een adres ingediend aan den Minister voor de zaken der Hervormde eeredienst enz., met verzoek dat ook de Nederlandsche Regering zich de zaak aantrekke van den kinderroof te Bologna en bij het Pauselijk bewind tusschen beide kome.

— Het vroeger met het bankiershuis gebr. *Rothschild* aangegaan contract tot invordering der onvervreemdbare rente van Belgie, krachtens § 1 van art. 63 van het tractaat van 5 November 1842, is tot ultimo December 1860 verlengd.

— Wijl er geen enkel schip bij de marine bestaat, dat eenigermate geschikt is, om door Z. M. of de Koninklijke familie bij zeetogten gebruikt te worden, zoo bestaat bij het Departement van Marine het voornemen, de beschieting van een nieuw te bouwen schroefstoomschip 4de klasse, waartoe thans de plannen door den Directeur van scheepsbouw worden ontworpen, zoodanig in te rigten, dat het voldoende ruimte voor bijzondere gelegenheden kan aanbieden.

— De jongst ontvangen Oost-Indische berigten behelzen de volgende mededeelingen: In den vroegen ochtend van 23 Julij jl. ontsliep te Djokdjokarta de pangeran adhipati *Pakoe Alam*, in den ouderdom van 75 Javaansche jaren.

De overledene was zijnen in het jaar 1829 overleden vader opgevolgd in het beheer der hem, onafhankelijk van den Sultan, binnen Djokdjokarta afgestane landen.

Hij heeft zich immer onderscheiden door zijne opregte trouw jegens het Nederlandsch-Indisch Gouvernement, waarvan hij, ook gedurende den Javaschen oorlog, vele en groote bewijzen had gegeven.

Hij was daarvoor beloond met het ridderkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw en met de medaille voor den Javaschen Oorlog.

Zijn afsterven wordt diep betreurd door allen, die met 's mans edel karakter bekend waren.

— Volgens bij het Gouvernement ontvangen berigten, loopende tot en met 16 dezer, is de op den 5 dezer van Batavia vertrokken militaire expeditie, bestemd naar Djambi, den 8sten ter reede van Muntok aangekomen, alwaar de resident van Palembang, belast met de politieke leiding der Djambische aangelegenheden, den 10den daaraanvolgende, met Zr. Ms. stoomschip *Celebes*, mede arriveerde, op sleep hebbende een vaartuig met 200 koelies. Met gemeen overleg was het vertrek der expeditie naar Djambi

op den 10 dezer vastgesteld. Onder de troepen en schepelingen heerschte een goede geest [illegible] gezondheidstoestand liet [illegible] te wenschen over.

— Betreffende de naar Djambi bestemde expeditie leest men het volgende in de [illegible]: Wij vernemen, dat de voor eenige dagen naar Djambi vertrokken expeditie nog ter reede van Muntok ligt. Als reden hiervan wordt opgegeven, dat de Sultan van Djambi twee en dertig duizend man geregelde troepen onder de wapenen heeft, en daarenboven [illegible] de rivier, die de troepen moeten passeren, een versterking [illegible] is, die haar bestrijkt, terwijl hij, naar men zegt, in de rivier [illegible] gen heeft doen zinken. Men begreep te regt dat het onmogelijk was, met zulk een geringe magt tegen dit leger met eenige hoop op goed gevolg te kunnen ageren, waarom men eene boot naar Palembang heeft gezonden, om den resident aldaar hiervan kennis te geven en hem te verzoeken naar Muntok te komen, terwijl er in den krijgsraad besloten is hulptroepen aan te vragen.

— De laatste opstandeling in de Lampongsche eilanden, *Opang Kalipa*, heeft zich, na de aankomst der troepen in de Semangka-baai, die bestemd zijn [illegible] aldaar, aan het bestuur onderworpen. Na die onderwerping is de [illegible] van het Keizerspiek komen afzakken en heeft zich thans onder bevel van het hoofd te Kota Agoong als landbouwers gevestigd. De peper-aanplantingen van negen rondom Telok Betong liggende kampongs beloven een goeden oogst. De padi oogst is zeer gunstig afgeloopen. De sawahs in de vallei van Telok Betong hebben ongeveer het dubbele van vorige jaren afgeworpen. Te Ngarijo (Semangkabaai) is, bij wijze van proef, een aanvang gemaakt met de katoen kultuur. Ook met de koffij- en peper-aanplant is een begin gemaakt.

Breda, den 17. October 1858.

Heden had alhier de plegtige ter aardebestelling plaats van den heer *R. N. Wijmer*, Directeur der Muzijk-Vereeniging *Vlijt en Volharding*. Behalve de kinderen en bloedverwanten van den overledene, vergezelden alle leden van genoemde Vereeniging het lijk naar zijne laatste rustplaats. Aldaar schetste de heer *Th. Jans*, Hoofd-Commissaris der afdeeling Harmonie, in treffende bewoordingen het groot verlies, hetwelk deze Stad geleden had, door het afsterven van den zoo talentvollen en ijverigen man, aan wiens groeve men stond.

Hij herdacht zijne nuttige en onvermoeide werkzaamheid, niet alleen als Directeur der Muzijk-vereeniging, maar tevens vooral als Onderwijzer der Bredasche jeugd in de edele Toonkunst, waarvan thans zoo velen als mannen met weemoed op het graf staarden, waarin hunnen vriend en leermeester gedolven, doch ook met dankbaarheid zich zijne lessen herinnerende. Ten slotte maakte de spreker op de broosheid der menschelijke natuur opmerkzaam, door dien de Broeder van den Overledene onlangs uit Indië wedergekeerd, zoo menigwerf in levensgevaar verkeerende, behouden mogt blijven, terwijl hij, die een gerust en stil, hoewel werkzaam leven leidde, door eene ziekte van weinige dagen, zoo plotseling aan zijne betrekkingen en vrienden werd ontrukt.

Al de tegenwoordigen waren diep getroffen, en menige traan werd op het graf van den dierbaar ontslapenen geplengd.

De heer *Wijmer* volgde in 1845 zijn Broeder op als Directeur van het van af 1837 bestaande Harmonie-Gezelschap en wist door onvermoeide krachtsinspanning het zoo ver te brengen, dat hij hetzelve tot een der beste van Nederland wist op te voeren, gelijk het dan ook tot verschillende malen met het Eermetaal werd bekroond. In de laatste jaren zijns levens mogt hij het geluk smaken, dit Gezelschap onder den naam van Muzijk-Vereeniging eene zoodanige uitbreiding te geven, dat hetzelve thans uit drie afdeelingen: Harmonie, Strijkorchest en Liedertafel bestaat, en den meesten bloei geniet.

Moge de goede geest van den afgestorven Directeur het nog lang bezielen, en zijne nagedachtenis bij zijne betrekkingen en dankbare leerlingen in dierbare herinnering blijven.

## SPOORWEG ANTWERPEN-ROTTERDAM.

Vertrek van Rotterdam 10 u. ; 2 u. 45 m.
» van Breda 6 u. 50 m. ; 12 u. 35 m. ; 5 u. 20 m.
» van Antwerpen naar Rotterdam en Breda 7 u. 45 m. ; 12 u. 20 m.
[illegible] Breda en Moerdijk 5 u. 25 m.

## BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

### GEBOORTEN.

Van 10 Oct. tot en met 16 Oct. 1858. [illegible] Mann. [illegible] Vrouwel. geslacht.

### HUWELIJKEN.

Van 10 Oct. tot en met 16 Oct. 1858. [illegible] Huwelijken.

### STERFGEVALLEN.

Van 10 Oct. tot en met 16 Oct. 1858. 3 Mann. 4 Vrouwel. geslacht.
[illegible] doodaangegeven kinderen.

## GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 15. October.

TARWE bij partijen hooger verkocht: 132 ℔ bonte Poolsche *f* 325, 132 ℔ [illegible] dito *f* 310; en in publieke veiling 59 last (130 ℔) bonte Poolsche [illegible] *f* 308.

ROGGE *f* 2 hooger aan consumtie: 118 ℔ Archangel *f* 132, 114, 116 ℔ Petersburg 164 *f* 170, 126 à 128 ℔ Pruiss. *f* 180, *f* 193.

GERST en HAVER zonder handel.

BOEKWEIT iets lager: 123 ℔ Holst. *f* 205; 113 ℔ fijngrauwige dito *f* 176.

[illegible] zijn weder in veiling aangeslagen 60 last Poolsche Tarwe 130 [illegible]

KOOLZAAD [illegible] op 9 v. Olie te leveren in Oct. 73½ £ vl., in Nov. 76 £ vl. [illegible]

RAAPOLIE: op 6/w. *f* [illegible], vlieg. *f* 42½; 1 Nov. *f* 42 à *f* 42¼; 1 Dec. *f* 42½ à 42¾, *f* [illegible] 1 Mei *f* 43.

LIJNOLIE: op 6/w. [illegible] vlieg. *f* 31, 1 Nov. 30¾, 1 Dec. *f* 31, [illegible] Maart, April en Mei *f* [illegible]

HENNEPOLIE op 6/w. *f* 38½, vlieg. *f* 37.

RAAPKOEKEN per 1040 stuks [illegible]

LIJNKOEKEN, per 104 st. *f* 11 à *f* 14.

## MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

Van den 15. October 1858.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Het Nederl. Mudde Tarwe Nieuwe | van *f* | 7,20 | tot *f* | 8,40. |
| Het dito dito Oude witte Tarwe | » » | 8,40 | » » | 9,20. |
| Het dito dito Rogge Nieuwe | » » | 5,70 | » » | 6,30. |
| Het dito dito Rogge Oude | » » | 6,20 | » » | 6,40. |
| Het dito dito Boekweit Oude | » » | 6,50 | » » | [illegible] |
| Het dito dito Boekweit Nieuwe | » » | [illegible] | » » | 6,40. |
| Een [illegible] | » » | 0,90 | » » | 1,00. |
| Zand-Aardappelen (Vat of Mudde) | » » | 1,40 | » » | 1,70. |
| Het 1000 Eiken Telhout | » » | [illegible] | » » | 4,50. |
| Het 1000 Elzen Hout | » » | [illegible] | » » | 2,75. |
| De kar Spaanders | » » | [illegible] | » » | 4,40. |
| De kar Struiken | » » | [illegible] | » » | 1,50. |
| De 100 Mutsaerts | van *f* | 3,60 | tot *f* | 4,00. |

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (15 October) was de fondsnotering: Ned. 2½ pCt. 64¾, ⅞; 3 pCt. 76⅛, $^{11}/_{16}$; 4 pCt. 98$^{13}/_{16}$, ⅞; Handelm. 142; Rusland 5 pCt. 106⅛, ¼; dito 1828—29 103⅞; 4 pCt. 1840 86⅞, ⅝; Id. bij Stieglitz 86¼; 5 pCt. 1854 98$^{13}/_{16}$; Id. 1855 102$^{1}/_{16}$, ⅛; Spanje 1½ pCt. 30⅞, $^{7}/_{16}$, ⅜; 3 pCt. Binnenl. 41$^{9}/_{16}$, $^{7}/_{16}$, ¼. Portug. 3 pCt. te Londen 46$^{9}/_{16}$; Oostenr. Metall. 5 pCt. 77$^{9}/_{16}$, $^{11}/_{16}$; Zilver Nat. 5 pCt. 77⅞, 78$^{1}/_{16}$, 78; Zilver 1849—54 87, ⅛, 87; 2½ pCt. [illegible] $^{13}/_{16}$.

# Advertentien.

KOSTELOOS.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Breda* van den 12. October 1858, behoorlijk geregistreerd, is CATHARINA JOSEPHINA VOOROUDERS, gedomicilieerd te *Ginneken*, ter zake van krankzinnigheid, gesteld onder Curatele.

Voor Extract,
MICHIELSEN, *Procureur.*

* Mr. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, ten verzoeke van zijne Principalen, op *Dingsdag den* 19. *October* 1858 *VEILEN*, en acht dagen daarna, en alzoo op *Dingsdag den* 26. *October* daaraanvolgende, in het *Hof van Holland* bij J. LOOS, te *Breda*, beide dagen des namiddags ten zeven ure, finaal aanbieden te *VERKOOPEN*:

## Eene Stede of Hovenierderij,

bestaande uit:

HUIZINGE, STALLINGE, SCHUUR, MOESTUIN, beplant met eene aanzienlijke partij Vruchtboomen, BOUWLAND en ERVE, staande en gelegen aan den Teteringschen Dijk onder de Gemeente *Teteringen*, Kadastraal bekend Sectie D, N°. 587, Huis, Schuur en Erf, groot 15 roeden, 20 ellen, N°. 588, Moestuin, groot 1 bunder, 7 roeden, 70 ellen, N°. 589, Bouwland, groot 1 bunder, 13 roeden, 20 ellen, en drie perceelen HEIDE, gelegen te *Dorst*, Gemeente *Oosterhout*, Sectie K, N°. 11, Heide, groot 45 roeden, 70 ellen, N°. 50, Heide, groot 43 roeden, [illegible] ellen, en N°. 72, Heide, groot 48 roeden, 40 ellen.

In gebruik te aanvaarden met half Maart 1860, als tot dien tijd verhuurd aan MOL.

*Zegt het voort.*

Op *Donderdag den* 28. *October* 1858, (in plaats van *Woensdag den* 27. dier maand zoo als geannonceerd was), 's avonds om 7 ure, bij Mejufvrouw de Weduwe BORD, op de Groote Markt te *Breda*, zal door den Notaris HOEBEN, gevestigd aldaar, finaal worden *VERKOCHT*:

1ste Koop. Eene HUIZING en ERF, staande en gelegen te *Breda* in het Doelstraatje, genaamd: *St. Jorisdoelen*, Kadaster Sectie A, N°. 756, groot 7 roeden. Ingezet op *f* 1000.—

2e Koop. Een TUIN, gelegen bij den vorigen Koop, Sectie A, N°. 1504, groot 21 roeden, 67 ellen, met vrijen in- en uitgang langs de walzijde. Ingezet op *f* 925.—

Beide Koopen zijn in gebruik te aanvaarden den 2 November 1858, en zullen ook gecombineerd worden aangeboden.

## OPENBARE VERKOOPING

van de [illegible]

## VASTE GOEDEREN.

De Notaris JONCKHEER te *Ginneken*, zal onder meer andere Goederen, in het openbaar VERKOOPEN:

*Onder BREDA*.

Een HUIS en verdere Getimmerten, ERVE en HOF, staande en gelegen te *Breda* achter de Vischmarkt aan de Oude Vest, Kadaster Sectie B, N°. [illegible], Huis en Erf groot 1 roede, 45 ellen.

*Onder ALPHEN*.

149 Bunders, 83 roeden, 60 ellen HEIDE, gedeeltelijk in ontginning met een daarop gebouwd HUIS, staande en gelegen aan de Alphensche Baan op *Chaam*, Kadaster Sectie A, N°s. 218, 355, 356 en 357.

Welke verkoop zal gehouden worden bij inzet op *Donderdag den* 21. *October* 1858, des namiddags ten 6 ure, ter Her-

berge van MARIJN VLAMINGS, te Ginneken, en bij toewijzing op Donderdag den 4 November daaraanvolgende, ter ure voorschreven, ter Herberge van J. ADRIAENSSEN, aan de Duivelsbrug te Ginneken voormeld.

Nadere informatien ten Kantore van voornoemden Notaris.

*Zegt het voort.*

# Revalenta Arabica.

De Heer C. VAN DER WENDEN, te Oldemarkt, schrijft ons, in dato 1 October 1858: Anna Klazen, Huisvrouw van M. J. Sjonger, te Noordwolde in Friesland, leed sedert ruim 4 jaren aan eene zoo hevige maagkwaal, dat zij na het gebruik van eenig voedsel door ondragelijke pijnen gefolterd werd, tot dat de maag zich door braking weder van het voedsel ontlast had. Achtervolgens door 5 Doctoren vergeefs behandeld geworden zijnde, heeft zij eindelijk tot de REVALENTA hare toevlugt genomen, met dat gevolg, dat zij van hare maagkwaal spoedig en volkomen herstelde. Zij eet en drinkt thans alle spijzen, zonder er hinder van te hebben.

Dat de REVALENTA eenen bijzonder heilzamen invloed op de spijsverterings-organen uitoefent, daarvan kan zich iedereen, ziek of gezond, spoedig overtuigen; men gebruike het slechts acht dagen achtereen enkel voor ontbijt, en wij zijn overtuigd, dat de eetlust grooter, de functies geregelder, het bloed zuiverder, borst en hoofd vrijer zullen zijn dan gewoonlijk.

Al wie aan eene zwakke maag lijdt, aan hartwater, zuur, oprispingen, maagpijn, maagkramp, kolijk, hartspanning na den maaltijd, opgezetheid, misselijkheid en zenuwachtig beven bij het gebruik der handen, kan zich door DU BARRY'S REVALENTA spoedig daarvan bevrijden.

De prijs der *REVALENTA* is: 87½ Ct., f 2.—, f 5.50; f 8.—, f 16.—; zij is te verkrijgen in het *Verkoophuis* en de bekende *Dépôts*.

*Men lette er vooral op, dat iedere Bus, tot waarborg der echtheid, door* „F. VON WINDHEIM EN C°.," *Verkoophuis, geteekend is.*

| | |
|---|---|
| Amsterdam, Verkoophuis. | Leur, L. van den Berg. |
| Breda, Wed°. Wierx Tooren. | Oosterhout, Gebr. Driessen. |
| » J. C. Kannemans v. Dasherst. | Rozendaal, M. D. v. Leeuwen. |
| Bergen-op-Zoom, [illegible] | Steenbergen, W. [illegible] Kar. |
| » P. F. Appelboom, Apoth. | Tilburg, C. H. Domhoff. |
| » C. H. Veraart. | » A. van Wamel. |
| Eindhoven, A. Beguin. | Tholen, T. J. Maas. |
| Helmond, A. H. Martin. | Waalwijk, F. v. d. Klokked. |
| 's Hertogenbosch, E. L. Welsch. | |

En in de andere Steden in de bekende Dépôts.

# UIT DE HAND TE HUUR:

Eene onlangs nieuw verbouwde HUIZING, bevattende Benedenkamers, Keuken, Kelder, en Bergplaatsen, gunstig gelegen voor alle neringen en bedrijven, geheel naar den eisch ingerigt en van alle gemakken voorzien. Bovenkwartier met afzonderlijken opgang, staande op de Groote Markt te *Breda*.

Te bevragen bij den Notaris HOEBEN aldaar, Karrestraat, wijk A, N°. 1.

Bij de Uitgevers dezer komt heden van de pers, en is alom verkrijgbaar gesteld:

## BEGINSELEN DER WERKDADIGE MEETKUNST,

DOOR

**J. C. J. KEMPEES,**

*Kapitein der Infanterie aan de K. M. Akademie.*

à f 1,25.

De wiskundige cursus voor Onderofficieren, die zich op het verwerven van den Officiersrang toeleggen, is door de uitgave van dit werkje voltooid, zoodat het met de vroeger van denzelfden Schrijver verschenen Cijferkunst, Stelkunst, Meetkunst en Trigonometrie, een geheel vormt.

Ook werd door het algemeen verzonden en is bij de voornaamste Boekhandelaren voorhanden, Prospectus en Inteekenlijst op een werkje, getiteld:

**DE KRIJGSGESCHIEDENIS DER OUDEN**, benevens hunne voornaamste veldslagen, en het belangrijke uit de veldtogten van ALEXANDER DEN GROOTEN, HANNIBAL en CESAR; door J. C. C. DEN BEER POORTUGAEL, Luitenant der Infanterie.

Uit den Inhoud, die bij het Prospectus wordt medegedeeld, zal het blijken dat het streven van den Schrijver is geweest den schat van krijgswetenschap, die de Ouden ons hebben nagelaten, voor ieder Nederlandsch Officier open te stellen, door bij den grooten rijkdom aan daadzaken zoo beknopt mogelijk te zijn.

Tevens berigten zij, dat de herdrukken gereed, en alzoo exemplaren te bekomen zijn van:

*J. BOSSCHA*, Schets der Algemeene Geschiedenis, enz. 15° druk . . . . . . . . . . à f 2,60.

*J. C. J. KEMPEES*, Beginselen der Cijferkunst, 1° Stukje, 5° druk. . . . . . . . . . à f 0,90.

Beginselen der Meetkunst, 1° Stukje, 5° druk . . . . . . . . . . à f 1,25.

*Bij hen ook ziet het licht:*

**LOUIS XVII.** Réponse à un article critique de la *Revue Contemporaine*, par l'Auteur de la *Réfutation de l'ouvrage de* M. DE BEAUCHESNE: Louis XVII, sa vie, son agonie, sa mort. Imprimé pour le compte de l'Auteur, à f 0,50.

## GENEESKRACHTIGE EIGENSCHAPPEN VAN DEN

# ROB BOYVEAU LAFFECTEUR.

Deze ROB, welke met de grootste zorg bereid wordt, is zeer verkieslijk boven alle zuiverende Siropen, bekend onder den naam van *Larrey*, van *Cuisinier*, van *Sarsaparille*, van *Zeepkruid*, enz. Het bewijst dezelfde diensten als de *Bloedzuiverende Siroop*, de *Geest van Sarsaparille* en alle bereidingen waarvan het Jodium, het Goud of het Kwikzilver het hoofdbestanddeel uitmaakt. Daar hij gemakkelijk verteerbaar is, aangenaam van reuk en smaak, hebben alle Geneeskundigen ze aanbevolen ter genezing van

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| *Huidzweren,* | *Kanker,* | *Zweren,* | *Klierziekte,* | *Witten Vloed.* |
| *Etterbuilen,* | *Baauwworm,* | *Ontaarde Schurft,* | *Scheurbuik,* | |

Daar al deze aandoeningen uit inwendige oorzaken voortkomen, beproeft men te vergeefs ze door uitwendige middelen te genezen. Ook kan men den ROB van *BOYVEAU LAFFECTEUR*, met hoop op goed gevolg, aanwenden in aandoeningen van het Zenuw- en Vezelweefsel, als:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| *Jicht,* | *Uitputting,* | *Onmagt,* | *Verlamming,* | *Vermagering.* |
| *Pijnen,* | *Rheumatiek,* | *Hypochondrie,* | *Onvruchtbaarheid,* | |

Door de vochten te zuiveren, doet de ROB bloed herleven en de verrigtingen weder overeenstemmen. Ook kan men ze beproeven en zonder vrees, ja met hoop op goed gevolg, aanwenden in een groot aantal ziekten, welke hier benedenwaarts aangegeven zijn, zoo als:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| *Verzuimde Verkoudheid,* | *Stoornissen in de Menstruatie,* | *Witte Zwelling,* | *Waterbreuk, Waterzucht,* | *Maagontsteking,* |
| *Uitzetting van het Hart,* | *Bloedberoerte,* | *Hardnekkige Hoest,* | *Graveel,* | |
| *Blaasslijmvloed,* | *Bleekzucht,* | *Zenuwachtige Aamborstigheid,* | *Tusschenpoozende Koliekpijn,* | *Maagdarm-ontsteking.* |
| *Zweren van den Uterus,* | *Aambeijen,* | *Vernaauwingen,* | *Ziekten van de lever,* | |

De ROB van *BOYVEAU LAFFECTEUR* is vooral geschikt om grondig en in weinig tijds te genezen *scherpen Witten Vloed, besmettelijke Vloeijingen*, zoowel pas ontstane als verouderde, welke zoo schrikkelijk de Jongelieden teistert, en waartegen zij, zonder oordeel, de *Capaiva*, de *Cubeba* en de zamentrekkende inspuitingen gebruiken. Wat gebeurt er nu? De ziekte keert onophoudelijk terug, omdat de smetstof niet vernietigd is en men stelt zich bloot aan vernaauwingen en dien ten gevolge aan opzwellingen.

De ROB van *BOYVEAU LAFFECTEUR* is goedgekeurd door de voormalige Koninklijke Maatschappij van Geneeskunde, ten gevolge van het Besluit van het jaar XIII, en geleverd aan het Fransche Zeewezen in 1788 en in 1790; in 1850 werd zij goedgekeurd in Belgie door den Minister van Oorlog, ten dienste der Geneeskunde van het Belgische Leger, en eindelijk is zij van Landswege toegestaan door het geheele Keizerrijk Rusland. Als Geneesmiddel tegen *geheime Kwalen* is de ROB aangenomen in de Hospitalen van het Fransche Zeewezen sedert 1788.

Deze ROB geneest vooral die geheime kwalen, welke men bestempelt met den naam van oorspronkelijke *secundaire en tertiaire*. Deze laatsten ontstaan vaak twintig jaren na de eerste verschijnselen, welke men reeds lang uitgeroeid waande. Als veelvermogend Zuiveringsmiddel vernietigt het die toevallen, welke door het gebruik van Kwikzilver ontstaan zijn; het ondersteunt de pogingen der natuur om het jodium uit te drijven, wanneer men in het huwelijk wil treden, waarborgen voor de goede gezondheid zijner Kinderen hebben en den vrede in zijn huis bewaren.

De PLANTENSIROOP van Dr. *BOYVEAU LAFFECTEUR*, welker echtheid door de handteekening van Dr. *Giraudeau de St. Gervais* wordt gegarandeerd, is te verkrijgen voor 4 Gulden de Flesch van 5 Oncen bij de voornaamste *Handelhuizen* in *Arcadia*, en bij den Heer Apotheker A. J. JANSEN Gzn. te *Breda*, waar ook eene Brochure *gratis* wordt afgegeven.

TE BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.